

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/65/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1612201916
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Šimková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2014:1612201916.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky samosudkyňou Mgr. Adrianou Šimkovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: B. U., nar. XX.XX.XXXX., bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Malackách, dieťa rodičov: matky T. U., nar. XX.XX.XXXX., bytom J. XXXX/X, T., právne zastúpená: JUDr. Ľubica Sopková, Pribinova 3, 901 01 Malacky a otca N. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX, X. - B. T., t.č. bytom C. XXX, W., Česká republika, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd z v y š u j e výživné otca na mal. B. zo sumy 33,19,- eur (1 000 Sk) mesačne na sumu 140,- eur mesačne, s účinnosťou od 01.02.2012.

Nedoplatok na výživnom na mal. B. za čas od 01.02.2012 do 31.10.2014 v sume 3 757,06 eur, súd povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 100,- eur spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Súd týmto m e n í rozsudok Okresného súdu Malacky č.k. 5C 199/99 - 39 zo dňa 20.11.2000 v časti výšky výživného otca na mal. B..

V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Matka maloletej B. podala dňa 17.02.2012 na súd návrh na zvýšenie výživného k maloletému dieťaťu zo sumy 1000,- Sk /33,19,- eur) mesačne na sumu 170,-eur mesačne, s účinnosťou od 01.02.2012. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom OS Malacky č.k. 5C 199/99 - 39 zo dňa 20.11.2000 bola mal. B. zverená do výchovy matke a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu mesačne sumou 1.000,- Sk. Matka uviedla, že od roku 2000 ubehlo viac ako 11 rokov a výrazne sa zmenili pomery na strane mal. dieťaťa. Matka ďalej uviedla, že otec sa o mal. B. dlhodobo nezaujíma, neplatí ani súdom určené výživné a z tohto dôvodu podala na neho aj trestné oznámenie.

Otec sa k návrhu matky vyjadril až na pojednávaní, uviedol, že s návrhom nesúhlasí, nakoľko nemá možnosti z čoho zvýšené výživné hrať.

Kolízny opatrovník navrhol zvýšiť výživné na mal. dieťa na sumu 140,- eur mesačne.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky, otca a zástupcu kolízneho opatrovníka, rozsudkami OS Malacky 5C/199/99, rozsudok 8P/149/2011, rozsudok 2T/57/2013, rozsudkom OS Senica 3P/26/2008, správami o príjmoch účastníkov, rodným listom mal. dieťaťa a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 5C 199/99 - 39 zo dňa 20.11.2000 súd manželstvo účastníkov konania rozviedol a na čas po rozvode zveril mal. B. do starostlivosti matky a otcovi určil výživné v sume 1.000,- Sk mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 08.01.2001. V čase poslednej úpravy výživného bola matka na materskej dovolenke s mal. B., poberala rodičovský príspevok vo výške 2.740,- Sk. Otec bol zamestnaný v spoločnosti L. s.r.o., dosahoval príjem 11.190,- Sk mesačne netto. Otec mal ďalšie dve vyživovacie povinnosti.

Z výsluchu matky vyplýva, že otec sa o mal. B. dlhodobo nezaujíma, vyživovaciu povinnosť si neplní, v marci 2014 doplatil matke dlžné výživné v rámci trestno-právneho konania. Matka je od augusta 2014 zamestnaná v spoločnosti U. -R. S., kde pracuje ako opatrovateľka. Predtým pracovala ako opatrovateľka v Domove dôchodcov U.. Okrem mal. B. má ďalšie dve vyživovacie povinnosti, a to na mal. I. S., nar. XXXX, ktorý sa nachádza v starostlivosti otca, pričom matka má súdom určené výživné v sume 30 % zo sumy životného minima. Ďalej má vyživovaciu povinnosť na mal. Z.Q., nar. XXXX, na ktorú jej otec platí výživné 120 eur mesačne. Maloletá B. navštevuje 9. ročník ZŠ v T., výchovné problémy nespôsobuje, je zdravým dieťaťom. Spoplatnené záujmové krúžky nenavštevuje. Náklady na mal. B. vyčíslila matka v sume 200,- eur mesačne, pričom ich aj bližšie rozpísala. Matka uviedla, že od augusta 2012 bývajú v spoločnej domácnosti priateľa matky, jedná sa o 3-izbový byt, ktorý je vo vlastníctve matkinho priateľa. Priateľ je zamestnaný, pričom dosahuje príjem cca. 370 eur mesačne.

Z výsluchu otca súd zistil, že spoločne so svojou manželkou X. U., r. XXXX žije len zo sociálnych dávok. Ja v evidencii nezamestnaných od 28.02.2012, iný príjem ako sociálne dávky nemá. Otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči dcére W. U., ročník XXXX. Uviedol, že trvá aj jeho vyživovaciu povinnosť voči manželke, ktorá prekonala ťažký pracovný úraz a je taktiež nezamestnaná. Otec dlhodobo žije v ČR, kde v minulosti pracoval ako elektrikár. Uviedol, že bol v roku 2010 zamestnaný v automobilke v Kolíne, kde pracoval ako šéf údržby, nakoľko som mal zodpovednosť za tím spolupracovníkov, toto psychicky neunesol a dal výpoveď. V tomto zamestnaní dosahoval príjem podľa vlastného vyjadrenia cca. 25 000 - 30 000 CZK. Potom bol zamestnaný ako elektrikár u súkromníka, kde mal menší príjem. Uviedol, že pre vážny pracovný úraz manželky musel odísť zo zamestnania, nakoľko sa musel o ňu starať. Ďalej uviedol, že v súčasnosti si privyrába tzv. fuškami, takto si vie privyrobiť cca. 2 000 - 3 000 CZK mesačne. Uviedol, že fajčí 2 krabičky cigariet denne.

Zástupca kolízneho opatrovníka súdu uviedol, že navrhuje, aby súd zvýšil výživné na mal. B. na sumu 140,- eur mesačne.

Z potvrdení o príjmoch účastníkov konania mal súd za preukázané skutočnosti uvádzané v ich výpovediach.

Podľa § 62 ods. 1 Zák. č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods.3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p. rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p. rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

V danom konaní sa jedná o zvýšenie výživného na mal. dieťa, a preto súd v prvom rade skúmal, či oproti predchádzajúcej úprave výživného došlo k takej zmene pomerov, ktoré by boli podstatnou zmenou okolností vzhľadom k okolnostiam aktuálneho rozhodovania súdu o výživnom v zmysle § 78 ods. 1 Zák. o rodine. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním nových pomerov s pôvodnými pomermi. Súd musí skúmať okolnosti, t.j. schopnosti, možnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom a po jeho vydaní, tieto porovnať a po komplexnom zhodnotení posúdiť, ktoré zmeny prevažujú a či zakladajú dôvod pre zmenu, v kladnom prípade pre akú zmenu a od ktorého času. Zmena pomerov môže byť odôvodnená jednak okolnosťami na strane povinného (napr. strata

zamestnania, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov), ale tiež na strane oprávneného (napr. zmena potrieb u školopovinných detí súvisiacich s prechodom na iný stupeň školského systému, nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám) a jednak vývojom životných nákladov. Súd pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, teda dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne, sú závislé predovšetkým od zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, nadania dieťaťa, spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie a jeho uplatnenia v spoločenskom živote. Výraznou mierou sú potreby dieťaťa bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného, teda oboch rodičov, na ktoré súd pri rozhodovaní o výživnom tiež prihliada. Povinnosťou oboch rodičov, bez ohľadu na to, či s deťmi žijú v spoločnej domácnosti, je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí a podieľať sa tak na všestrannom vývoji svojich detí, ktoré nie sú schopné ešte samé sa živiť a ktoré sú z tohto dôvodu odkázané v plnej miere na svojich rodičov.

Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že návrh matky na zvýšenie výživného bol z časti dôvodný, a to vzhľadom na zmenu pomerov, ktorá je podľa názoru súdu závažnejšieho, výrazného významu. Súd dospel k záveru, že došlo k zmene pomerov (okolností) a je potrebné rozhodnúť o zvýšení výživného pre maloletú B.. V konaní bolo preukázané, že naposledy bola výška výživného na mal. dieťa určovaná rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 5C 199/99 - 39 zo dňa 20.11.2000 kedy súd určil otcovi výživné v sume 1.000,- Sk (33,19 eur) mesačne. Od tohto času uplynula doba 14 rokov, kedy výška výživného nebola menená a naposledy určené výživné v sume 1.000,- Sk (33,19 eur) na mal. B. je v súčasnej dobe nedostačujúce a absolútne nezohľadňuje jej zvýšené životné náklady. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že k zmene pomerov, ktoré odôvodňujú zmenu predchádzajúceho rozhodnutia došlo na strane oprávneného dieťaťa, a to z toho dôvodu, že B. už navštevujú 9. Ročník ZŠ (v čase poslednej úpravy mala 2 roky a bola v celodennej starostlivosti svojej matky), čím nepochybne vzrástli náklady na jej výživu, školské potreby, životné náklady primerané jej veku, osobné potreby, záľuby a celkový všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Je potrebné uviesť, že prechod na jednotlivé stupne školského systému je považovaný za objektívnu skutočnosť, na základe ktorej dochádza k zmene pomerov na strane oprávneného v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine.

Súd v konaní skúmal i schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov. Otcove majetkové a osobné pomery pri poslednej úprave boli také, že tento bol zamestnaný s príjmom 11.190,- Sk, mal ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Súd mal v konaní preukázané, že otec v súčasnosti nie je zamestnaný, a to od 28.02.2012. Otec nemal vážny záujem o to, aby si získal, prípadne udržal stále zamestnanie a mal tak možnosť zabezpečiť svoje maloleté dieťa. Otec sa o mal. B. dlhodobo absolútne nezaujíma, výživné na dieťa neplatil, pričom dlžné výživné uhradil len pod hrozbou trestnoprávných následkov v trestnom konaní. Matka pri poslednej úprave výživného bola na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok. V súčasnosti matka u zamestnávateľa U. R. S., n.o. dosahuje priemerný mesačný príjem vo výške cca. 450,- eura netto. Matke pribudli ďalšie dve vyživovacie povinnosti.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti mal súd za to, že je dôvodné zvýšiť výživné otca na mal. B. zo sumy 1.000,-Sk (33,19 eur) mesačne na sumu 140,- eur mesačne. Súd za podstatnú zmenu pomerov odôvodňujúcu zmenu predchádzajúceho rozhodnutia, tak ako vyššie popísal, považoval postupný prechod z celodennej starostlivosti matky do materskej školy až cez oba stupne základnej školy a s tým súvisiace zvýšené výdavky na školné a stravné, ale i na jej výživu, školské potreby, životné náklady primerané jej veku, osobné potreby, záľuby a všestranný vývoj dieťaťa. Súd má za to, že takto určeným (zvýšeným) výživným bude zabezpečená možnosť, aby mal. B. jednak rozvíjala svoje schopnosti, vloh a záľuby a súčasne je potrebné, aby sa otec spolupodieľal aspoň po finančnej stránke na zvýšených nákladoch matky súvisiacich s jej starostlivosťou o mal. dieťa, keďže o mal. B. dlhodobo neprejavuje žiadny záujem (nenavštevuje ju, riadne neplatil výživné, nezaujíma sa o jej zdravotný stav, atď.). Skutočnosť, že otec je dlhodobo v evidencii nezamestnaných neodôvodňuje neurčiť výživné v takej výške, ako to určil súd, a to predovšetkým s prihliadnutím na to, že takto požadovaná výška výživného je vzhľadom na vek dieťaťa a náklady spojené so starostlivosťou oň primeraná a odôvodnená. Otec vie o tom, že je otcom mal. B., a teda mal by si plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči vlastnému dieťaťu, resp. podieľať sa na zvýšených nákladoch na výživu mal. dieťaťa. Súd poukazuje na to, že prvoradou povinnosťou otca je plniť si vyživovaciu povinnosť a zabezpečiť si za tým účelom dostatok

finančných prostriedkov a tieto prednostne použiť na úhradu výživného pre maloleté dieťa. Súd má za to, že je v schopnostiach a možnostiach otca zabezpečiť si riadny príjem zo zamestnania, nakoľko toho bol v minulosti schopný a aj v súčasnej dobe dokáže zabezpečiť istý príjem z príležitostných brigád či výpomocí pre priateľov. Taktiež súd poukazuje na skutočnosť, že výživné na mal. dieťa má prednosť pred akýmkoľvek inými výdavkami rodičov, rovnako má prednosť pred inými vyživovacími povinnosťami, vrátane vyživovacej povinnosti voči manželke.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti mal súd za to, že je dôvodné zvýšiť výživné na mal. B. a to na sumu 140,- eur mesačne, s účinnosťou od 01.02.2012, teda tak ako žiadala matka, nakoľko v danom prípade sú splnené dôvody hodné osobitné zreteľa, kedy možno výživné priznať aj spätne odo dňa začatia konania. Súd však nevyhovel návrhu v plnom rozsahu a nezvýšil na sumu ktorá bola požadovaná v návrhu, pretože je potrebné prihliadnuť nie len na zmenu pomerov na strane dieťaťa, ale aj na zmenu pomerov na strane rodičov, keď príjem matky sa zvýšil. Matka je taktiež povinná sa podieľať vo zvýšenej miere na potrebách dieťaťa. Súd preto v prevyšujúcej časti požadovaného výživného návrh zamietol.

Vzhľadom k úprave výživného od 01.02.2012 vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 01.02.2012 do 31.10.2014 v sume 3. 757,06 eur, Súd pri výpočte nedoplatku vychádzal zo zhodného tvrdenia účastníkov konania o tom, že otec má uhradené výživné v sume 33,19 eur mesačne za obdobie od 02/2012 až do 03/2014 pričom od apríla 2014 otec na výživnom neuhradil nič. Nedoplatok vznikol v mesiacoch 02/2012 až 03/2014 - v každom mesiaci po 106,81 eur (140,- eur - 33,19 eur) v sume 2.777,06 eur + nedoplatok za mesiace od 04/2014 do 10/2014 vrátane (7 mesiacov x 140,- eur) v sume 980,- eur. Po odpočítaní zaplateného výživného tak otcovi vznikol nedoplatok celkovo vo výške 3. 757,06 eur, ktorý mu súd povolil splácať v mesačných splátkach po 100,- eur spolu s bežným výživným s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Súd záverom dodáva, že podľa konštantnej súdnej judikatúry súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania ktorú nastolil, je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto súd svoje rozhodnutie založil na vyššie uvedených relevantných skutočnostiach.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu, pretože súd prejednával vec v konaní, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Z uvedených dôvodov rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.